

Vihtavuoren räjähdetehtaan vaaratilanteen tutkimuksessa löytyi useita kehityskohteita

Räjähdekontin aiheuttama vaaratilanne Laukaan Vihtavuorella kesällä 2013 johtui useiden turvallisuuspuutteiden yhteisvaikutuksesta. Onnettomuustutkintakeskus (Otkes) löysi kehitettävää sekä kaivoksen ja räjähdetehtaan toiminnasta että viranomaisvalvonnasta.

Onnettomuustutkintakeskus antaa tänään julkaistavassa tutkintaselostuksessa neljä turvallisuussuositusta. Niistä kolme kohdistuu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) toimintaan.

Otkes suosittelee, että Tukes kehittää valvontaansa ja rekistereitään reaaliaikaisemmaksi, vaatii valvontakohteiltaan toimivia ja dokumentoituja menettelyjä poikkeamien varalta sekä sisällyttää valvontakäytäntöihinsä selkeät kriteerit pakkokeinojen käytölle.

Sisäministeriön puolestaan tulee huolehtia, että laajan evakuoinnin käytännön toteuttamista varten valmistellaan ohje.

Räjähdysainetta, hienojakoista kallioperää ja kaksi räjäytintä sisältänyt kontti alkoi kuumentua räjähdetehtaan pihalla Laukaan Vihtavuorella 10.7.2013. Räjähdysvaaran vuoksi seudun ihmisiä evakuoitiin laajalta alueelta. Konttia jäädytettiin, ja se saatiin siirrettyä turvalliseen paikkaan vajaan vuorokauden kuluttua.

Turvallisuustutkimuksen aikana tehdyissä kokeissa vastaavanlainen seos ei syttynyt tai räjähtänyt.

Tutkimuksen aikana kävi muun muassa ilmi, että kaivoksen toimintajärjestelmä ei tunnistanut seoksen syntymistä poikkeamaksi. Kontti kuljetettiin vastoin kuljetusmääräyksiä räjähdetehtaalle, jossa kontti varastoitiin muiden konttien joukkoon räjähdevaraston pihalle.

Räjähdysainetta käyttänyt kaivos ja Vihtavuoren räjähdetehtas korjasivat jo tutkimuksen aikana useita havaittuja epäkohtia.

Tilanteen aikainen viranomaistoiminta onnistui enimmäkseen hyvin. Laajasta evakuoinnista ei kuitenkaan ollut suunnitelmaa, ohjetta eikä kokemusta. Pelastuslaitoksen antama vaaratiedote tuli viiveellä, eikä sen sisältöä muutettu, vaikka tilanne muuttui.

Lisätietoja:

Tutkimusjohtaja Kai Valonen, puh. 02951 50707

Liitteet:

Tutkintaselostus Y2013-02 Räjähdejätekontin kuumentuminen räjähdetehtaalla Laukaan Vihtavuorella 10.7.2013